

**Шымкент қаласы**  
**№53 "Ер-Асыл" бөбекжай бақшасы**

**"Лалагул" I кіші тобы**

**Ата-аналар жиналысының хаттамасы №3**

**Тәрбиеші: Абдираева Н**

**Ергешбаева З**

**2021-2022ж**

**№ 53 «Ер – Асыл» бөбекжай бақшасы  
«Лалагүл»кіші тобы**

**Ата-аналар жиналысы  
Хаттама №3**

**Күні:** 11.03.2022ж

**Уақыты:**16:30

**Қатысқаны:**15

**Қатыспағаны:**10

**Себепті:**16

**Себепсіз:**9

**Күн тәртібі**

1.Әңгіме: «Пайдалы ойыншықтар»

2.Табиғат жайлы толғаныс: «Табиғатты аялайық»(фотокөрме)

3.Әртүрлі мәселелер

Сөз алды:

I мәселе бойынша тәрбиеші Ергешбаева З ата-аналарға түсіндірме есебін берді.Осы күнге дейін балалармен өткізілген ашық оқу қызметтерін және айтулы мерекелерге байланысты өткізілген ертеңгіліктер туралы айтып өтті.Ашық оқу қызметтерінің де,ертеңгіліктердің де өз деңгейде өткенін атап айтты.енді алда келе жатқан 8-наурыз Халықаралық әйелдер мерекесі мен Жыл басы-Наурыз мерекесін де ауызбіршілікпен өткізіп алуды ұсынды.Балаларға арнайы тақпақтар берілетінін,әндер айтылып,билер билейтінін айтып өтті.

Сонымен қатар балалардың білім деңгейін қадағалау үшін бастапқы,аралық мониторинг есебін берді.Жыл басынан бері балалардың білім деңгейінің біршама жақсарып қалғанын,тілдік,танымдық,әлеуметтік дағдыларының орташа деңгейде қалыптасқанын,сондай-ақ шығармашылық қабілеттерінің жоғары деңгейде қалыптасып келе жатқанын алға тартты.

Топтағы ұл-қыздардың өнерге бейімделіп қалғанын да айтты.Оған себепкер болып жүрген музыка жетекшісі Турдалиева Ұлан апайдың еңбегіне алғыс айту керектігін де атап өтті.

Сондай-ақ балалар дыбыстарды біршама меңгеріп,есептеу дағдыларының да өз деңгейде дамып келе жатқанын да атап өтті.Өз есімдерін жаза алатынын,сандарды қосып және азайту біліктерінің өз деңгейде дамып келе жатқанын айтты.Балалардың ой-өрісінің дамуына осы бақшадағы

түрлі ойындарының маңызы зор екенін айтып өтті. Бала білім ала отырып тәрбиені да алады және ойын арқылы жан-жақты дамиды. Сюжеттік-рөлдік, үстел үсті, саусақ театрлары және де қуыршақ театрларын орнымен қолдана білудің арқасында, атрибуттар арқылы ертегіні өздері сомдап берген балалардың тілдері де, танымдық, шығармашылық қабілеттері де артатынын, сонымен қатар айналасындағы адамдармен қарым-қатынасы да өзгертінін, мейірімділік, достық қарым-қатынастары дамитынын айтты.

Сөз алды:

Тәрбиеші Абдираева Нуржамал ата-аналарға табиғат жайлы фотокөрмелер ұйымдастырып, көктем мезгіліне байланысты енді ауа-райының өзгертінін айтты. Баланы табиғатты сүйуге, айналасындағы қоршаған ортаға деген сүйіспеншілігін арттыру үшін табиғатқа көбірек серуен жасағанның пайдасы зор екенін айтып өтті. Балаға жаңбырдың пайдасы мен зиянын, басқа да табиғат құбылыстарының пайдасы мен зиянды жақтарын қалай түсіндіріп отыру керектігін ата-аналарға атап айтып берді. Табиғатты аялау керектігін түсіндіріп өтті.

Сөз алды:

III мәселе бойынша тәрбиеші Есенбаева Майра ата-аналарға балабақшамен тығыз байланыста болуды айтты. Себебі, қандай мәселе болмасын осы екі жақпен ынтымақтаса отырып шешілсе, болашақ ұрпағымыздың тәрбиесі жоғары деңгейде болады деді. Сонымен қатар баланы балабақшаға кешіктірмей әкелуді айтты. Күн тәртібін қатаң сақтауды айтты. Бала өз уақтысында келіп, жаттығу жасауы керек, тамақты уақтылы ішуі керек. Сондай-ақ ұқыпты болып жүруі керектігін айтты. Төлем жарнасын кешіктірмей төлеу керек екенін айтып өтті. Балаларды ауа-райына сай киіндіріп әкелуді айтты.

Қаулы:

1. Ата ана мен балабақша тығыз байланыста болсын
2. Ертеңгіліктер өз деңгейінде өтсін
3. Баланы ауа-райына сай киіндірсін.
4. Төлем жарнасын әр айдың 10-на дейін төленсін.

Төрайым:  Ергешбаева З  
Хатшы:  Абдираева Н.



**Шымкент қаласы**  
**№53 "Ер-Асыл" бөбекжай бақшасы**

**"Лалагул" I кіші тобы**

**Ата-аналар жиналысының хаттамасы №2**

**Тәрбиеші: Абдираева Н**

**Ергешбаева З**

**2021-2022ж**

**№53 «Ер-Асыл»бөбекжай бақшасы  
«Лалагүл»кіші тобы**

**Ата-аналар жиналысы  
Хаттама №2**

**Күні:**02.12.2021ж

**Уақыты:**16:00

**Қатысқаны:**10

**Қатыспағаны:**11

**Себепті:**11

**Себеңсіз:**0

**Күн тәртібі**

1. «Дені саудың -тәні сау» (баяндама)
2. Жаңа жылдық ертеңгіліктерге дайындық іс-шаралары
- 3.Әртүрлі мәселелер

Сөз алды:І мәселе бойынша тәрбиеші Абдираева Н «Дені саудың-тәні сау» атты баяндамасы тыңдалды....

**Шешім:**

- 1.Баланың денсаулығына алдымен оның ата-анасы жауапты болуы керек,бақшада жүрген кездегі денінің саулығына педагогтар жауапкершілік алады.
- 2.Салауатты өмір салтын ұстану қағидасын балаға жастайынан меңгерту керек.
- 3.Денсаулық туралы мақал-мәтелдер айтып үйренуі керек.

**Сөз алды:**

ІІ мәселе бойынша тәрбиеші Есенбаева М алда келе жатқан Жаңа жылдық ертеңгілікке дайындық барысы туралы баяндады.Онда әртүрлі кейіпкерлер қатысатынын,балаларға мерекеге сай киім қажет болатынын айтты.Сондай-ак балабақшада мерекелік концертке арналған киімдердің жеткілікті екенін де айтып өтті.Егер де ата ана баска киім сатып алғымыз келеді деген жағдайда карсылық болмайтынын ескертті.Одан соң Аяз атадан сыйлық күтетіндерін,тақпақтарын жақсылап жаттап алу керектігін айтты.Бірақ ата-аналарсыз өтетінін ескертті.Әртүрлі билер,әндер орындалып,қызықты ойындар жүргізілетінін айтты.  
Жалпы алғанда, барлық бала өнер көрсететінін,ешқандай бала сыйлықсыз қалып кетпейтінін айтып, ескертті.

Тәрбиешінің түсіндіруінен кейін ата-ана тарапынан сыйлық жөнінде әртүрлі ұсыныстар түсті.

Сөз алды:

Ата-аналар комитетінің төрайымы Бекбулатова Әсел барлық балаға біркелкі сыйлық алған дұрыс болатынын, егер әркім өзі үйден жасап келер болса, оның көлемі де, бағасы да әртүрлі болып кететінін және де біреуде жалғыз баласы болса, біреулердің көп баласы болғандықтан қымбат сыйлықты алып бере алмайтынын да ортаға салды. Сол себепті де бірдей сыйлық алған дұрыс болатынын айтты. Төрайымның сөзін ата-аналар жағы қолдап, барлығы бірдей сыйлық алатын болды. Тәрбиешілер сыйлықты ата-аналардың өздері барып алу керектігін айтты.

Шешім:

1. Бүлдірішіндерге арналған сыйлықты комитет төрайымы Бекбулатова Әселге жүктелсін.
2. Сыйлықты алып келу міндеті комитет төрайымы мен көмекшілеріне жүктелсін.
3. Ата-аналар балаларына талапқа сай кигізетінін алдын ала ескертті.

Сөз алды:

III мәселе бойынша тәрбиеші Абдираева Нуржамал ата-аналарға баланың балабақшаға өз уақтысында келуін және де қайтуын қадағалауды ұсынды. Келмей қалатын жағдай болса хабарласып айтып отыру керектігін айтты. Төлемақының кешікпей төленуін ескертті. Ауырып қалған балаларға міндетті түрде анықтама қағазын әкеліп беру керектігін ескертті. Баланың ұқыптылығына, тазалығына жауапкершілікпен қарауды ұсынды. Бала өзінің балабақшаға келгенін сезінуі керек, таза жүруі керек.

Қаулы:

1. Ата-ана мен балабақша тығыз байланыста болсын.
2. Бала себепсіз бақшадан қалмасын, ауырған жағдайда анықтама талап етілсін.
3. Жаңа жыл мерекесіне дайындық өз деңгейінде жасалсын.
4. Төлем жарнасы әр айдың 10-на дейін төленсін.

Төрайым:

Хатшы:



Ергешбаева З

Абдираева Н

**Шымкент қаласы**  
**№53 "Ер-Асыл" бөбекжай бақшасы**

**"Лалагул" I кіші тобы**

**Ата-аналар жиналысының хаттамасы №1**

**Тәрбиеші: Абдираева Н**

**Ергешбаева З**

**2021-2022ж**



**№53 «Ер-Асыл» бөбекжай бақшасының бақшасы  
Лалагүл кіші тобы**

**Күні:** 17.09.2021 ж

**Уақыты:** 16:00

**Ата-аналар жиналысы**

**Хаттама №1**

**Бала саны 21.**

**Қатысқаны: 10**

**Қатыспағаны: 11**

**Себепті: 5**

**Себеңсіз: 6**

**Күн тәртібі:**

1. Жаңа 2021-2022 оқу жылының жоспарымен таныстыру (4 К моделі)  
Баяндама: «Бала және балабақша»
2. Ата-аналар комитетін сайлау
3. Әртүрлі мәселелер

**Сөз алды:**

I мәселе бойынша «Лалагүл» кіші тобының тәрбиешісі Абдираева Н ата-аналарды жаңа оқу жылымен құттықтап, жаңа оқу жылындағы өзгешеліктерді және балаларды күн тәртібін сақтай отырып, балабақшаға кешіктірмей алып келіп, уақтылы алып кетуін түсіндіріп айтты.

Балабақшада Үлгілік оқу жоспарына сай жұмыс жасайтынын, ҚР БҒ министрінің 2012 ж 20 желтоқсандағы №557 бұйрығы, ҚР-ның Әділет министрлігінде 2013 ж 17 қаңтарда №8275 болып тіркелгенін айтып өтті. ҚР БҒ министрінің 2018 жылғы 1 қарашадағы №604 бұйрығымен бекітілген «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартын» негізге ала отырып, 4 білім саласы бойынша ҰОҚ қарастырылғанын айтып түсіндірді. Ал күнделікті ҰОҚ-нің тақырыптарын талапқа сай орындалатынын айтып өтті. Бақшада логопед, психолог, музыка жетекшісі де қызмет атқаратынын айтты.

Биылғы оқу жылында балаларға жанартылған бағдарлама, яғни 4К моделі бойынша білім беріп, ата-аналарға әке мен шеше баланың алғашқы тәрбиешілері, ал, сол ата-аналар бала бақытының шынайы бағбаны болуы тиіс екендігін атап өтті. Ата-аналармен тәрбиешілер тығыз байланыста болу керектігін түсіндіріп айтты.



Сонымен қатар, балабақшада 4 білім саласы бойынша білім берілетінін және қандай оқу қызметтері, оның қалай жүргізілетінін, қандай көрнекіліктер қолданылатынын айтып, көрсетіп берді.  
Тәрбиеші Есенбаева «Бала және балабақша» тақырыбында баяндама оқыды. Балабақшаның күн тәртібін сақтауды талап етті.

II мәселе бойынша тәрбиеші Ергешбаева 3 жаңа 2021-2022 оқу жылында ата-аналар комитетін сайлауды ұсынды. Ата-аналар өзара ақылдаса отырып, Ата аналар комитеті төрайымын сайлауды ақылдасты. Төрайым ретінде Бекбулатова Әсел болсын, ал көмекшісі Әнуар Әсел сайланды. Ал басқа ата-аналар бірауыздан келісті.

Дауыс берді: 8  
Қолдады:  
Қолдамады:

III мәселе бойынша тәрбиешілер мен ата-аналар біріге отырып, балалардың жас ерекшелігіне қарай даму деңгейін, денсаулығын, дұрыс тамақтануын қадағалау қажет екенін айтты. Балаларға берілетін жан-жақты тәрбие түрлері мен ойын түрлері Лалагүл, тобында болатын өзгерістер жайында айтты. Балаларды балабақшаға уақтылы кешіктірмей әкелуін, төлемақыны уақтылы, яғни әр айдың 10-шы жұлдызына дейін төлеуді, балаларды ауа-райына сай киіндіруді және бақшадан себепсіз қалмырмауды, ал қалған жағдайда міндетті түрде тәрбиешіге хабарын айтып, ауырып қалған жағдайда анықтама қағазын дәрігерден әкелуді айтып өтті.

### **Шешім:**

1. Ата-аналар мен балабақша тығыз байланыста болсын.
2. Ата-аналар комитетінің төрайымы болып Бекбулатова Ә, көмекшісі болып

Әнуар Ә. тағайындалсын.

3. Балалар балабақшадан қалған жағдайда тәрбиешіге хабарлап айтылсын, ауырған күніне дәрігерден анықтама әкелінсін.
4. Төлемақы әр айдың 10-шы жұлдызына дейін төленсін.
5. Балалар ауа-райына сай киінсін.

Төрайым  Ергешбаева З  
Хатшы:  Абдираева Н.

**Шымкент қаласы**  
**№53 «Ер -Асыл» бөбекжай- бақшасы**  
**Кіші топ «Лалагүл» тобы**

# **Баяндама**

**Тақырыбы: «Бала және балабақша»**

**Тәрбиеші: Ергешбаева З**  
**Абдираева Н**

**2021-2022 жыл**





## **Бала және балабақша**

Білім берудің алғашқы баспалдағы болып табылатын мектепке дейінгі білім беру мекемесі көптеген қызметтер атқарады. Мектепке дейінгі білім беру мекемесінің міндеттерінің бірі баланы жан-жақты дамытумен қатар, балалардың мектепке дейінгі мекемеге бейімделуі мәселесін шешуі аса маңызды болып табылады. Баланың одан әрі даму табыстылығы көп жағдайда балабақшаға бейімдеу жұмыстарының қаншалықты сапалы әрі дер кезінде ұйымдастырылуына байланысты. Осыдан, мектепке дейінгі жастағы балалардың бейімделу мәселесінің аса маңызды екендігін аңғаруға болады.

Балалардың жаңа жағдайға бейімделу үрдісі психологтардың, психиатрлар мен әлеуметтанушылардың назарынан тыс қалған емес, аталмыш мәселе бойынша педагогикалық зерттеулер Н.Д. Ватутина, Н.Ф. Виноградова, Т.А.Куликова, С.А.Козлова, М.Л.Печора, Р.В. Тонкова- Ямпольская еңбектерінде жасалған. Әрбір бала дамуы үшін балабақша қажет деген пікір кең таралған. Шынымен де балабақша балаға не бере алады? Балабақшаға келген балада өзіне жақын ортамен салыстырғанда басқа нормалар үстемдік ететін жаңаәлеуметтік қатынастар туралы түсініктер қалыптасады. Олардың бастысы - әлеуметтік даму үшін жасалатын жағдайлар (кұрбы-кұрдастармен қарым- қатынас жасау мүмкіндігі, топқа ену, ынтымақтасу икемділігі, белгілі бір ережелерге бағына білу, өзара әрекеттесу нормаларын сақтау т.б.). Бұл кезеңде болашақ ересектік (әлеуметтік) кезеңге дайындық басталады. Қазіргі балалардың көпшілігінің балабақшаға баруы - мектеп алдындағы баспалдақ болып табылады. Балабақшаның негізгі міндеттерінің бірі оқыту, баланы оқу үрдісіне тарту, мектепке даярлау. Баланың мектептегі болашағы балабақшадағы тәрбиешілердің дайындау деңгейіне байланысты. Олар баланың мектепте оқуға ықыласын ояту үшін баланың қабілеттерін дамытып, оларда оқу іс-әрекетіне деген қызығушылықты арттыруы керек. Бала өзінің жаңа рөлдеріне дағдыланып, үлкендермен «ресми» қатынастар орнатуды үйрене бастайды - бұл олардың мектептің күрделі жағдайларына бейімделуіне қажет. Көптеген аналар балаларымен жұмыс жасауда олардың оқу дағдыларын - оқуды, жазуды, есептеуді нашар меңгеретінін, яғни үнемі алаңдап, қыңырлыққа салынатынын ескертеді. Әрине, бала анасын педагог ретінде қабылдамайды, ол педагогқа қарағанда жақынырақ, қауіпсіз, эмоционалды болып келеді. Бұл ұнамды рөлді өздеріне сақтап, оқыту міндеттерін мамандарға неге тапсырмасақ? Балабақшада тәрбиеші баланы ересекке жақын ұстайды. Ол тәрбиелеумен, тынығуды (бос уақытты) ұйымдастырумен айналысады. Кейбір жағдайда үлкендер балаларын балабақшаға бере отырып, бала тәрбиесіне жауапкершілікті тәрбиешілерге артып жатады. Бір жағынан ата- аналар тәрбиешілер балаға жақсырақ түсіндіре алады және оларға білімдер мен икемділіктерді жақсырақ бере алады деп санайды. Әрине, бұл дұрыс та шығар, себебі тәрбиешілердің балалармен қарым-қатынасқа түсу, тіл табысу тәжірибесі мол, әрі «балалық» сұрақтарға да беретін жауаптары дайын.



Баланың балабақшаға баруы ата-аналардың уақытын босатып қана қоймайды, оның баланың үйлесімді, табиғи дамуы үшін маңызы зор. Балабақшада бала мамандармен және басқа балалармен байланысқа түсе отырып, жаңа деңгейде дамуға мүмкіндік алады, мінез-құлық ережелері мен нормаларын жеңіл меңгеріп, өзінің күн тәртібіне үйреніп, тәртіпке салынады. Балабақшада оқыту және дамыту үйдегі жағдайларға қарағанда жоғары деңгейде ұйымдастырылып, мақсатты түрде жүреді. Ең бастысы, балабақшада бала қарым-қатынас сферасының дамуымен байланысты маңызды дағдыларды меңгереді, байланыс орнатуды, өзінің құқығын қорғауды үйренеді. Мұндай тәжірибе балаға өте қажет, оны бала бағушының немесе бала күтушінің қарым-қатынасымен орнын толтыру қателік. Бұл тұрғыда балабақша рөлінің маңызы аса зор. Балабақша баланың алғашқы қоғамдық мекемесі. Бала балабақшада «сауатты» тәрбиелік тәсіл көмегімен қарым-қатынастың барлық нормалары мен принциптерін меңгереді.

Балабақшада бала сурет салу, жабыстыру, құрастыру техникасын меңгереді. Мектепке дейінгі жастағы балада іс-әрекеттің жемісті түрлерінің дамуы үрдісінде қабылдау, зейін, қиял, ойлау жетіле түседі, олардың қоршаған дүние туралы түсініктері кеңейеді, олар өз мүмкіндіктерін таниды. Балалардың бірлескен жемісті іс-әрекеті олардың эмоционалды, еріктік, тілдік дамуына мүмкіншілік береді. Қазақстан Республикасында жалпы ұлттық деңгейде мектепке дейін білім берудің басты мақсаты: мектепке дейінгі жастағы балаға жалпы адамзаттық және ұлттық құндылықтарға негізделетін басты құзыреттілікті меңгеруге және қолайлы әлеуметтенуге мүмкіндік тудыратын толыққанды жағдай жасау және оның жеке басының дамуын кешенді сүйемелдеу, әлеуметтік позитивті қатынастар орнатуға қабілетті шығармашылық тұлға тәрбиелеу.

Мектепке дейінгі жастағы балаларды тәрбиелеу және оқытудың негізгі міндеттері:

- бала денсаулығын қорғау және нығайту, толыққанды физикалық дамыту, Қазақстан халқының ұлттық дәстүрі негізінде салауатты өмір салты құндылықтарын дамыту;
- балада қоршаған дүние туралы біртұтас бейнені, өзі, әлеуметтік орта жайлы алғашқы түсініктерді қалыптастыру;
- баланы танымдық жағынан дамыту, интеллектуалды іс-әрекет тәсілдерін қалыптастыру, білім құмарлықты дамыту;
- сөйлеуді және ана тілін, қарым-қатынас мәдениетін дамыту, сауат ашудың негіздерін меңгеруге дайындау;
- адамның позитивті мінез-құлқының үлгісіне, мінез-құлық нормалары мен ережелеріне, Қазақстандық қоғамда қалыптасқан халықтың салт-дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарына сай құндылық адамгершілік бағдарларын қалыптастыру;

- отан мен туған жерге деген сүйіспеншілікті, мемлекеттік рәміздерге деген құрметті, қоршаған дүниеге, отбасына, әртүрлі ұлт адамдарына деген гуманды қатынастарды тәрбиелеу;
- балада эстетикалық сезімдерді дамыту, бейнелеу, бейнелеу- сөйлеу, музыкалық іс-әрекетте шығармашылық қабілеттерді дамыту;

Әртүрлі негіздемелер бойынша әртүрлі жастағы мектепке дейінгі топтар құрылуы мүмкін: баланы психофизикалық және интеллектуалды дамыту, ата-аналардың балаларды белгілі бір бағдарламалар бойынша оқытуын қалау, балалардың туыстық қатынастары және т.б.

ҚР мемлекеттік білім беру стандартында мектепке дейін оқыту және тәрбиелеу бойынша бір жастан алты жасқа дейінгі балаларды дамытуға негізгі талаптар көрсетілген. Мектепке дейін базалық білім беру мазмұны білім беру іс-әрекетінің нәтижесі ретіндегі құзыреттілікті қалыптастыруға бағытталған.

1. Денсаулық сақтау құзыреттілігі мүмкіндік береді:

■ өзінің физикалық денсаулығын қорғауға және өмір қауіпсіздік ережелерін сақтауға;

- қимыл-қозғалыс дағдыларын меңгеруге;
- қозғалыс көмегімен әртүрлі жағдайларға байланысты өзінің эмоциялық күйін білдіруге;
- жеке гигиена дағдыларын және денсаулық сақтау негіздерін игеруге.

1. Коммуникативті-тілдік құзыреттілік мүмкіндік береді:

- ана тілінде және басқа тілде қарым-қатынас орнатып, өзара әрекеттесу үшін ауызша коммуникацияның әртүрлі құралдарын қолдануға;
- тілдің қажетті лексикалық, грамматикалық құралдарын таңдауға және оларды ойындарда, басқа іс-әрекет түрлерінде сөздік шығармашылықта қолдануға мүмкіндік береді;

1. Танымдық құзыреттілік мүмкіндік жасайды:

- қоршаған дүниеге қызығушылықты оятуға;
- дұрыс қойылған міндетке іс-әрекет тәсілін таңдауға;
- қойылған мақсатқа жетуге;
- экологиялық білімдерді меңгеруге;
- сұрақтар қоюға, тәжірибе жасауға, себептік байланыстар орнатуға;
- конструктивті іс-әрекеттегі ойларын жүзеге асыруға;
- жалпы ұғымдар негізінде заттарды біріктіруге және оларды сөзбен білдіруге;

1. Шығармашылық құзыреттілік мүмкіндік береді:

- музыка, өнер туралы білімдер негізіне қызығушылық көрсетуге;
- дұрыс мәнерлі құралдармен (түс, пішін, композиция және т.б.) жеке көркемдік бейнелер жасауға;
- көркемдік шығармаларға, халық шығармашылығына өзіндік қатынасын білдіруге;

1. Әлеуметтік құзыреттілік мүмкіндік береді:

- мінез-құлықтың дұрыс альтернативасын таңдауға;
- өз мүмкіншіліктерінің шегін білуге;
- құрбы-құрдастарымен және үлкендермен бірлескен іс-әрекетке түсуге;
- Қазақстан Республикасында тұратын қазақ және басқа халықтардың мәдениетінің құндылықтарын түсінуге.

Әрбір жас кезеңі құзыреттіліктің белгілі бір деңгейін меңгеруімен сипатталады. Баланың одан әрі табысты дамуы балабақшаға бейімдеу бойынша жұмыстардың сапалы, әрі дер кезінде ұйымдастырылуына байланысты. Сондықтан, мектеп жасына дейінгі балалардың балабақшаға бейімделуі мәселелердің бірі болып табылады.



№53 «Ер-Асыл» бөбекжай балабақшасы  
кіші «Лалагүл» тобы

# Баяндама

Такырыбы: «Дені сау анадан-дені сау бала туады»



Тәрбиешілер: Абдираева Н  
Ергешбаева З

2021-2022ж



## *Дені сау анадан дені сау бала туады*

«Ана мен бала денсаулығы медицина саласының ең өзекті әрі көкейкесті мәселесі екені анық. Керек десеңіз, бұл ұлт байлығы. Халқымыздың баянды болашағы, мемлекетіміздің ертең жарқын күні бұл ана мен бала денсаулығының қандай болмағына тікелей байланысты. Еліміздің даму көгіндегі темірқазығы – «Қазақстан 2030» бағдарламасының қабылданғанына да 20 жылдан асты. Бағдарлама қабылданған уақыттан бері оның жоспарланған мерзімі, 33 жылдың да тең жартысына таяуы артта қалды. Осы аз ғана жылдың ішінде Қазақстан 20 емес, 200 жылда қол жете бермейтін ұзақ бұрын бағындырды. Айтулы құжатта жолды жүріп өтті. Бағдарламада көрсетілген талай межелерді мерзімінен Қазақстанның дамуына қажетті сан тармақты салалардың әрқайсысы жіліктеліп, әрқайсысының барар бағыты мен алар асуы нақты көрсетілген. Солардың бірі — азаматтардың денсаулығын, білімін және ырысын жақсарту. Бұл тармақтың мақсаты — тұрғындарды салауатты өмір салтына ынталандыру, зиянды әрекеттердің алдын-алу, түрлі аурулардың алдын-алу, ана мен бала денсаулығын қорғау. Бүгінгі таңда біздің бүкіл жұмысымыз денсаулық сақтау саласын дамытудың 2016-2020 жылдарға арналған «Денсаулық» мемлекеттік бағдарламасы аясында жүзеге асырылуда» [1]. Салауатты өмір салтының жастар арасында қалыптасуының маңызы өте зор. Бұл бағытта жүргізілетін жұмыстар: ауру шақыратын факторлардың әсерін төмендетуге, ішімдіктің, темекінің, есірткінің зияндығына, қимыл-қозғалыстың аздығына, құнарлы тамақтанбауға қарсы жүргізілетін үгіт-насихат жұмыстарына негіз салды.

Денсаулықтың жоғары деңгейіне жетудің ең маңызды мақсаты салауатты өмір салтын және азаматтың өз денсаулығына деген жаңа көзқарасын қалыптастыру болып табылады, бұл әр адамның табиғи және ішкі қажеттілігіне айналуға тиіс.

Бір ғана мысал айта кететін болсақ: елімізде күн өткен сайын шылымқорлар саны артып барады. Соның ішінде қыз-келіншектердің темекіге үйірлігі алаңдаушылық тудырып отыр. Болашақ ұрпағымыздың денсаулығының қандай болуы бүгінгі күні қыз-келіншектердің денсаулықтарына қалай қарайтынымен өлшенеді. Салауатты өмір салтын ұстану зиянды әдеттерден аулақ болып, спортпен айналысумен қоса – дұрыс тамақтана білу. Өкінішке қарай, халқымыз көбінесе дұрыс тамақтануға жеткілікті көңіл бөле бермейді. Адам майлы тамақтармен қатар, тұзды, қуырылған тамақтардан өзін шектеп отыруы керек. Сондай-ақ құстың, балықтың, жылқының етін араластырып жеуді үйрену керек. Яғни дұрыс тамақтану – салауатты өмір салтын сақтаудың кепілі. Денсаулық сақтау ұйымының бүгінгі күні жасалып отырған бағдарламасы бойынша адам еттен гөрі жеміс-жидектерді, көкөністерді көбірек пайдаланғаны жөн. Егер біз салауатты тамақтана білсек, бүйрек, қан-тамырлары ауруы мен ісік ауруларының азаюына мүмкіндік туар еді. «Ауру – астан» дейді. Сондықтан салауатты өмір салтын ұстануды дұрыс тамақтанудан бастау қажет.



«Біздің негізгі мақсатымыз — тұрғындардың денсаулығын жақсарту және азаматтардың өз денсаулығына деген ынтымақты жауапкершілігін қалыптастыру, жастардың арасында дене шынықтыруды және спортты насихаттау, сонымен қатар, салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыру болып табылады. Жылдың бас құжатында «Адам науқастану оның өзіне тиімсіз екенін түсінуі керек. Бізде денсаулық сақтау тегін, бірақ, бүгінде зейнетақы қорларында жасалып жатқандай, болашақ — медицинадағы сақтандыруда. Адамның өзі, оған жұмыс беруші және мемлекет жауапкершілікте болады. «Адамның денсаулығы неғұрлым нашар болса, ол соғұрлым аз сақтандырылады, неғұрлым жақсы болса, сақтандыру сомасы да соғұрлым көп болмақ» делінген Жолдау мәтінінде.

Бұл айтылғандар «ауырып ем іздегенше, ауырмайтын жол ізде» қағидасымен үндесіп жатқанын денсаулықтың басты байлық екенінен хабары бар әрқайсысымыз-ақ жақсы ұғынамыз.

«Сақтансаң — сақтармын» делінетін қағида да біз үшін жат емес. Сондықтан, біздің мақсатымыз — тұрғындарға «кез келген аурумен күресу — тек медицина қызметкерлерінің ғана міндеті емес, ол ең алдымен сіз бен біздің міндетіміз, оны жеңу үшін әрбір азамат, әрбір жасөспірім өз бойында салауатты өмір салтын қалыптастыруы керек екендігін түсіндіру. Себебі өз денсаулығымызға біз өзіміз ғана жауаптымыз. «Ұзақ және бақытты өмір сүру — тек біздің өз қолымызда» деген қағиданы ұғындырып, өз денсаулықтарын сақтауға және нығайтуға үйрету. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мақсатында ұйымдастырылатын іс-шараларда, салауатты өмір салтының басты аспектіні түсіндіре отырып жұмыс жасау»[2]

Ана мен бала денсаулығын қорғау сұрақтары әрбір адамға қатысты. Ана денсаулығы деп жүктілік, босану және босанғаннан кейінгі кезіндегі әйелдер денсаулығын айтамыз. «Жаңа туылған нәрестелер денсаулығы-олардың өмір сүруіндегі алғашқы айдағы денсаулығы. Әлемнің кейбір аудандарындағы медико-санитарлық көмек алудағы әділетсіздік — жоғары ана өлімін және бай мен кедей арасындағы айырмашылықты көрсетеді. Жалпы ана өлімі оқиғалары (99%) дамушы елдерде болып жатады. Осы оқиғалардың үштен бірі — Оңтүстік Азияда және басым көпшілігі — Африкадағы Сахара шөлінің оңтүстігінде кең таралған. Әйелдер неге өледі? Жүктілік және жүктіліктен кейінгі және туу кезіндегі асқынулардың өршуі нәтижесінде әйелдер өледі. Осы асқынулардың көбісі жүктілік кезінде өршиді және оларды болдырмауға болады. Жүктілікке дейін болған асқынулар жүктілік кезінде күшеюі мүмкін, әсіресе қадағалауда болмаса. Аналар денсаулығын қалай қорғауға болады? Ана денсаулығы мен жаңа туылған нәресте денсаулығы тығыз байланыста. Шамамен 2,7 миллион жаңа туылған нәрестелер жыл сайын өледі және тағы 2,6 миллионы өлі болып туылады. Барлық босандыруларда білікті мамандардың болуын қамтамасыз ету өте маңызды, себебі уақтылы көмек көрсету және емдеу, ана мен бала өміріне байланысты»[3].

Кеңес беру соңында біз болашақ ата-аналардың жалпы денсаулығы және олардың таңдаған өмір салты аналар



денсаулығы мен балалардың өміріне, созылмалы аурулардың өршуіне ықпал етеді деген қорытындыға келдік. Салауатты өмір салты ол зиянды іс-әрекеттерден (мысалы, темекі шегу, заңға қарсы есірткі шегу, арақ ішу және қауіпсіз нәпсіқорлық іс-әрекеттерден сақтанбау) бас тарту және дұрыс тамақтану, физикалық белсенділік. Болашақ ата-аналар денсаулығына байланысты мәселелер болса скринингтік тексеруден өтулері керек. Егер осындай мәселе болса, ана мен жаңа туылған нәресте денсаулығын жақсартуды қамтамасыз ету үшін дұрыс диагноз қоюы, емдеу курсынан өтуі керек.